Ao. 1854. **No. 147.**

Zaturdag, 9 December.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1854.

6 Dec. Van de slavin *Nanny*, geboren in 1825, dochter van *Princes*, en hare kinderen: *Marius*, geboren in 1846, *Constance*, geboren in 1849 en *Richard*, geboren in 1852, toebehoorende aan plantaadje *Johannesburg*, divisie *beneden Cottica.*

» » Van den slaaf *Japan*, geboren in 1818, zoon van *Beatrise*, toebehoorende aan B. M. Samson.

» » Van de slavenkinderen *Esther*, geboren in 1852, dochter van *Charmantje*, toebehoorende aan plantaadje *Susanna'sdaal*, divisie *boven Suriname en Thorarica*, en *Johan*, geboren in 1851, zoon van *Mariaantje*, toebehoorende aan plantaadje *Philipsdaal.*

De waarnemende adjunct Gouvernements Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements - Secretaris;
E. A. VAN EMDEN.
Tweede afkondiging.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 8 December 1854.

Bij Gouvernements-resolutie van den 5n. dezer maand No. 1656, is aan M. F. del Castilho vergund, om het bedrijf van *Herbergier* of *Tapper* in het Huis aan de *Saramacca straat* La. E No. 13, uitteoefenen.

De waarnemende Adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 8 December 1854.

Bij Gouvernements-resolutie van den 5n. dezer maand No. 1657, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, aan den Heer Mr. A. T. Kruijthoff, op zijn verzoek, *eervol* ontslag verleend als 1n. Luitenant bij de Schutterij te *Paramaribo*.

De waarnemende adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 8 December 1854.

Op heden zijn in ondertrouw opgenomen:
Marius Hendrik Schoonenberg
en
Maria Paulina Carrière.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
A. F. VAN AMSON.
Eerste afkondiging.

Benoodigd voor 's Gouvernements dienst:

Diverse *Kleedingstukken*, enz., voor de Landsslaven op den grond *Boniface* en achter het fort *Zeelandia*, welke vóór- of uiterlijk op den 28n. dezer maand geleverd en waarvan de monsters ter Financiële Administratie, bezorgd moeten worden.

De bus der inschrijvings-billetten ter Gouvernements-Secretarie, alwaar eene specifieke lijst is aangeplakt, zal geligt worden op Dingsdag den 12n. dezer, des voormiddags ten *elf* ure.

Paramaribo, den 8 December 1854.

De Administrateur van Financien,
Bij afwezigheid,
De Hoofd-Commies
HOEMANN.

Transporten.

Den 6 December 1854. De Exploiteur aan L. Bixbij, van twee helften in de Plant. *de Zwarigheid* cum annexis, gelegen aan het gedolven kanaal der *Vredenburger kreek.*

Idem. Dezelve aan D. S. Gillard, van het Huis en Erf aan de *Wagenweg straat*, N. W. La. B No. 202 O. W. La C No. 70.

Idem. Dezelve aan H. Wright, van de plant. *Leijdenshoop* cum annexis, gelegen aan de *Matappica kreek.*

Paramaribo, den 6 December 1854.

De waarnemende Griffier bij het Geregtshof,
[17559] MARTINI VAN GEFFEN.

Transport.

Den 7n. December 1854. J. F. Wolff cum sius qq. boedel Jan Jacques Wolff aan J. F. Meijer, van het Huis en Erf aan de *Saramacca straat*, N. W. La. E No. 33 O. W. La. D No. 523.

Paramaribo, den 7 December 1854.

De waarn. Griffier bij het Geregtshof,
(16818) MARTINI VAN GEFFEN.

[17343] Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zijn gedevolveerd, de onderstaande boedels, als:

Van Jan Brouwer, den 11n. November 1854, en Adolph Buhler, den 22sten dito.

En worden mitsdien bij deze alle Crediteuren en Debiteuren derzelven opgeroepen, om aan het Departement voornoemd, van hunne pretentien aanteekening te doen, en hunne verschuldigden aan te zuiveren, op poene van verstoken te zijn, van alle regt en actie tegen voormelde boedels.

Paramaribo, den 8 December 1854.

De Curator en Weesmeester,
CHs. LIONARONS.
Eerste advertentie.

De COMMISSIE *tot hertaxatie der huurwaarde van de Huizen en Gebouwen* binnen de stad *Paramaribo* en derzelver omtrek, brengt bij deze ter kennis van de Ingezetenen dat zij hare werkzaamheden zal voortzetten op MAANDAG den 11n. dezer maand, des morgens ten *zeven* ure, te beginnen met No. 87 van Wijk A.

Paramaribo, den 6 December 1854.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,
J. F. SAILE VANIER.

Van de Gouvernements Plantage *Catharina Sophia*, bij inschrijving te KOOP:

100 VATEN SUIKER,
20 PUNCHEONS RUM.

De bus der inschrijvings-billetten ter Gouvernements-Secretarie, zal geligt worden op Woensdag den 13den dezer, des middags ten 12 ure.

Het hoogste bod goedgekeurd zijnde, zal de Suiker en Rum onmiddellijk voor rekening en risico van den kooper, van plantage moeten worden afgehaald.

Paramaribo, den 5 December 1854.

De Beheerder van opgemelde Plantage,
WM. HUMPHREIJS.

Te Amsterdam is opgerigt eene *Maatschappij tot bewaring van hout tegen bederf.* In de *Amst. Ct.* wordt daaromtrent het volgende gezegd:

Het veelvuldig nut dat eene maatschappij als de bovengenoemde aan handel en industrie, aan vele takken van ons volksbestaan kan verschaffen, behoeft geene breedvoerige vermelding als men kennis neemt van de middelen die de maatschappij zich voorstelt aan te wenden, om den schadelijken invloed te weren, dien de natuur middellijk of onmiddellijk op het hout uitoefent. De maatschappij is in het bezit van procédés, die in Engeland en elders de voortreffelijkste uitkomsten hebben opgeleverd, en die zoowel om hare goedkoopheid en eenvoudigheid als om hare onfeilbare uitwerking aanbevelingswaardig zijn. Eene korte herinnering aan enkele bekende en gestaafde uitwerkingen zal hier welligt niet misplaatst zijn. Het procédé van Payne heeft de volgende uitwerking en maakt; 1o. dat hout niet broos wordt, noch verrot; 2o. het maakt hout onontvlambaar, wanneer dit verlangd wordt; 3o. het maakt hout van de minste soort gelijk in sterkte, duurzaamheid en nut, aan hout van de hardste en beste soort; 4o. het bevestigt hout tegen vernieling door insekten; 5o. het maakt in een betrekkelijk zeer korten tijd hout geschikt voor alle mogelijk gebruik. Dit procédé is met den voortreffelijksten uitslag bekroond en o. a. toegepast geworden op de stallen van Claremont, het Fitz William museum, het britsch museum, de gebouwen van het Parlement, de zuidwestelijke spoorwegen en dokken, een drt. hospitalen, de St. Petersburg en Moskau spoorweg, en vele andere openbare ondernemingen.

Het procédé van J. Bethell, waarvoor hij op de groote tentoonstelling van nijverheid in 1851 de prijsmedaille ontvangen heeft, heeft insgelijks uitnemende resultaten geleverd. Volgens deze uitvinding wordt het hout bewerkt in eene groote cylindervormige, ijzeren machine, welke in verband staat met eene luchtpomp van ontzettende kracht. Door den eersten aandrang ontstaat eene luchtledigheid, en vervolgens wordt hierop eene drukking van verscheidene atmospheren te weeg gebragt, waardoor de vloeistof zoo veel mogelijk in de porien van het hout geprest wordt. Het hout op deze wijze bereid, blijft niet alleen voor natuurlijk bederf en voor schade van insekten bewaard, maar wordt ook sterker en taaijer door de lijmachtige vloeistoffen, waarmede de houtvezels doorweekt worden.

Van dit procedé vond men op de tentoonstelling proeven; gedeelten van balken, waar de spoorweg-rails op liggen, meer bekend onder den naam van railwaij—sleepers, welke sleepers verscheidene jaren lang ge-

bruikt en nog volkomen gaaf waren, terwijl andere sleepers van dezelfde houtsoort, doch niet bereid en echter op denzelfden tijd gelegd, geheel en al vergaan waren; voorts gedeelten van palen, die vier jaren lang in zee gestaan hebben, in de haven van Lowestoft, en volkomen onbeschadigd en gaaf waren. Deze uitvinding is met goed succes toegepast op onderscheidene spoorwegen, bruggen, zeeweringen en andere groote ondernemingen van openbaar nut.

Wij wenschen, dat de thans opgerigte maatschappij niet minder nuttig werke en betere ondersteuning vinde in ons vaderland dan dergelijke ondernemingen elders.

De stad Doroca, in Aragonie, is nagenoeg geheel vernield door eene overstrooming, die door hare ongewoonheid in den geheelen omtrek de grootste ontsteltenis heeft verwekt. Tijdens het weder op den dag des ongeluks ruw was, vertoonde zich plotseling boven de stad eene hoos, die een kolom water, ter breedte van nagenoeg 100 el, bevatte; dat water borst uit de hoos boven de stad los en heeft alles vernield en geïnundeerd. De bewoners hadden ter naauwernood den tijd, zich op de omliggende hoogten te redden.

Onlangs werd te Londen de volgende zaak behandeld. Een arme kleedermaker eischte voor het geregt eene som van 9 p. st. voor kleederen, die hij gemaakt en geleverd had aan eenen kwaden betaler. Aan het bewijs ontbrak niets. Toen de advocaat van den beklaagde den kleedermaker vroeg, welke knoopen hij op de kleederen geplaatst had, werd zonder aarzelen geantwoord: knoopen van laken. De regter zag den advokaat verwonderd aan en vroeg, wat dit met de zaak in geschil gemeens had. Veel, antwoordde de ander, gelijk gij terstond hooren zult. Toen las hij tot verbazing van allen, verordeningen van Koning William, van Koningin Anna en van George I voor, waaruit bleek dat het verboden was, knoopen van laken te maken, en dat de eischer, wel ver van zijne vordering te kunnen erlangen, bovendien eene boete verbeurd had, dewijl hij knoopen van laken in plaats van koper gebruikt had.

Het is, zeide hij, hier bepaald, dat niemand in Engeland knoopen van laken, serge, kamelot of andere stoffen op de kleederen plaatsen zal, op boete van 40 schellingen voor ieder dozijn van dergelijke knoopen, en de verordeningen bepalen bovendien, dat niemand betaling eischen kan voor kleederen zonder knoopen van koper. Deze rede veroorzaakte een schaterend gelach; maar de regter oordeelde inderdaad, dat deze ongerijmde verordeningen, in den goeden ouden tijd uitgevaardigd om de fabrieken van Birmingham op te beuren, ofschoon in onbruik geraakt, nooit terug geroepen waren en nog werkelijk kracht van wet hadden. Den armen kleedermaker werd zijn eisch, ofschoon die gegrond erkend was, niet alleen ontzegd maar bovendien bedreigd met vervolging voor de boete, die hij verbeurd had.

De Mormonen.

Een dubbele ringmuur van sneeuwbergen omvat het dal, waarin zich de Mormonen aan den oever van de groote Zoutzee hebben nedergezet, sluit hunnen staat in zekere opzigten van de overige wereld af. Geen treuriger en vervelender gezigt laat zich denken dan dat, hetwelk de Mormonen hoofdstad Deseret voor den reiziger, die van den berg afklimt, oplevert. In de diepte van het dal ziet hij eenen hoop huizen, er uitziende als kazernen, die in groote haast tot kortstondig gebruik zijn gebouwd, of als provisionele hospitalen. De huizen zijn laag, van eene verdieping uit kegelsteenen opgebouwd, die in de zon gebakken zijn; de straten breed en raken in regte hoeken tegen elkander. De regte hoek oefent in het algemeen met de pedante stiptheid in den bouwtrant der stad de onbepaaldste heerschappij uit. Daar onder hare bewoners, en ofschoon zij zich Christenen noemen, de veelwijverij heerscht, zoo hebben zij eene bouworde uitgevonden, die met hunne levenswijze overeenkomt, en zoo afzigtelijk is, dat men zich moeijelijk iets leelijkers kan bedenken.

Ieder Mormoon, in het bezit van vijf tot zes vrouwen, wijst aan elke zijner gezellinnen eene hut tot woning aan. Deze van elkander gescheidene vrouwen-vertrekken hebben elk eenen uitgang naar de straat en dienen voor de hoofdgebouwen tot verlenging. Hoe rijker iemand aan vrouwen wordt, des te meer vermeerderen deze huisaanhangsels. De stad Deseret telt tegenwoordig 8000, de geheele Mormonenstaat ongeveer 80,000 zielen.

Eene groote welvaart heerscht in deze eigenaardige maatschappij, gelijk over het algemeen aan deze lieden nijverheid, ordelijkheid en eene hooge mate van energie niet kan ontzegd worden. Na alles, wat ons tot nu toe van hunne geloofsbegrippen en instellingen bekend is geworden, vinden wij het moeijelijk ons den tegenwoordigen wasdom dier sekte te verklaren. Veel mag zonder twijfel de stipte organisatie van hun staatswezen de in eene menigvuldige trappen afgedeelde dispotieke hierarchie verklaren. Naauwelijks sedert 6 jaren, — zoolang is het eerst geleden dat de, om hun geloofs wille uit Illinois en Wisconsin verdrevene, Mormonen eene toevlugt aan de groote Zoutzee opzochten — bestaat de staat Utah. Maar hebben zij tot nu toe, ofschoon niet zelden door aanvallen van wege de Amerikaansche centrale regering bedreigd, zeker onder de bescherming der hun omringende sneeuwbergen gehuisd. Zelfs gedurende het schoonste jaargetijde is het niet gemakkelijk, hen in hunne bergvesten te bereiken. In lange gordels loopen de 20 à 30 voet hooge sneeuwbolwerken, welke de winter ophoopt, langs hun gebied heen en dienen hun tot eene betere bescherming dan alle bedenkelijke door menschenhanden gemaakte vestingen.

Dat men in de Vereenigde Staten de Mormonen niet met bijzonder gunstige oogen aanziet, is zeer natuurlijk.

Vooreerst onttrekken zij zich, zoo te zeggen, volkomen aan elke afhankelijkheid van de centrale regering te Washington; ten anderen zijn hunne geloofsbelijdenissen en hunne zeden zoodanig gesteld, dat zij de niet Mormonische christenen moeten walgen, en eindelijk staan de grondstellingen hunner politieke en maatschappelijke organisatie in lijnregte tegenspraak met de grondbeginselen, waarop het gebouw der Noord-Amerikaansche Unie rust. Wat het Mormonische leerstelsel betreft, zoo willen wij hier slechts zooveel vermelden dat wij, zoover ons hetzelve bekend is, vele spitsvindigheden, weinig verstand en in het geheel niets hartverheffends of geestopwekkends daarin gevonden hebben. Een mengelmoes van droombeelden, met puritanismus en grof materialismus zamengeweven, komt het sijsteem in zijne hoofdtrekken aan ons vertoonen. Op de andersdenkenden zien de Mormonen met trotsche verachting neder. Zij noemen zich zelven de heiligen van het tweede tijdvak *Latter day Saints* en beschouwen zich als de hervormers der Vereenigde Staten van het christendom en der geheele wereld. Tegen de demokratische inrigtingen der Amerikaansche Unie, welke hun verouderd en regeringloos voorkomen, stellen zij de strenge tucht eener vaste hierarchie, en tegen eene krachtige centralisatie de vrije zelfstandigheid van den endeelige over.

Het zal belangrijk zijn waar te nemen, of deze sekte, tegen welke wij een bepaalden weerzin hebben, nog meer gebied veroveren, dan of het blijken zal dat het haar aan regte levenskracht ontbreekt. Wij denken het laatste.

Desniettegenstaande kunnen wij helaas onze oogen niet sluiten voor het bedroevende en schier onverklaarbare verschijnsel, dat het Mormonendom, toch even hoonend voor het verstand als voor de zedelijkheid, althans nu nog, ook in vele landen van Europa, inzonderheid in het noorden, vele proselieten maakt.

Gedurende het 3e. kwartaal 1854, zijn alhier ingeschreven, als:

Geboren:
Van het mannelijk geslacht 52
» » vrouwel. » 54 — 106 pers.

Levenloos geboren:
Van het mannelijk geslacht 2.

Overleden:
Van het mannelijk geslacht 112
» » vrouwel. » 65 — 177 pers.
Aangekomen: 62 personen.
Vertrokken: 50 »
Gehuwd: 8 paren.

Gemanumitteerd:
Van het mannelijk geslacht 26
» » vrouwel. » 46 — 73 pers.

Publieke Veilingen.

Door- en ten huize van den Vendumeester
J. C. GOMPERTS.
Vrijdag den 8 December 1854.
De plant. Landlust en Twistrust. ƒ 2200.—
A. N. MONSANTO.

Scheepvaart.

UITGEKLAARD.

Den 5n., de Nd. Am. brik Marchfield, kapt. M. Hedgden, naar Boston, lading: 112 vaten Melassie 19,253 gall., 172 v. Suiker 244,179 pond en 1.613 pond oud Koper.

Den 7den, het schip Janna Adriana, kapt. P. Franken, naar Amsterdam, lading: 353 vaten Suiker 519,764 pond, 5 balen heele Koffij 775 pond, en 25 puncheons Rum 3000 Gallons.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Anna Maria, kapt. H. P. H. Muntendam, adres bij H. C. Levy. — Sluit 11 dezer.
Wilhelmina, kapt. J. N. Klint, adres bij C. J. Leijsner.— Sluit 15 dezer.
Susanna, kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Faverey.— Sluit 15 dezer.
Adrianus en Willem, kapt. J. W. Scheere, adres bij F. Emanuels.
Voorwaarts, kapt. P. Kikkert, adres bij Gisius en Co.

NAAR HAMBURG.

Ommelanden, kapt L. S. Wieringa, adres bij M. M. Curiel.

ADVERTENTIEN.

Men gebruike de **PILLEN** *van*
Holloway,
ingeval van bedorven maag, verzwakking en leverziekte.

De wonderbaarlijke uitwerking die dit middel dikwijls heeft gehad op diegenen welke aan bedorven maag, leverkwalen enz. lijden, zouden bijna ongeloofelijk schijnen, indien zij niet dagelijks van alle kanten werden bevestigd. De opwekkende kracht dezer PILLEN, verwijderen alle zenuw aandoeningen, versterken de maag en bevorderen de eetlust. Die welke aan waterzucht lijden, behoorden de PILLEN van **HOLLOWAY** te gebruiken, daar er geen zekerder middel voor die gevaarlijke ziekte bestaat.

Deze **PILLEN** zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. de Vries, aan de *Zwartenhovenbrug straat* a ƒ 1, ƒ 3 en ƒ 5. (17561)

Gedrukt bij J. C. MULLER Az.